

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ АВТОРІВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Перевалова Л.В.

*Національний технічний університет
Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В Україні авторське право регулюється Цивільним кодексом та Законом України «Про авторське право і суміжні права». Ці законодавчі акти передбачають охорону прав авторів і правовласників на твори, що розміщені в мережі Інтернет. Розміщення твору або його копії в мережі без дозволу суб'єкта авторських прав вважається правопорушенням, за скоєння якого передбачається юридична відповідальність. Аналіз чинного законодавства в сфері авторського права і суміжних прав показує його обмеженість. Основною проблемою українського законодавства є те, що воно не в повній мірі відповідає потребам сьогодення, особливо це стосується захисту авторських прав в мережі Інтернет.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (ст. 50 п. б) піратством вважається опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, незаконне оприлюднення програм організацій мовлення, камкординг, кардшейрінг, а також Інтернет-піратство, тобто вчинення будь-яких дій, які відповідно до цієї статті визнаються порушенням авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Тільки за даними США, щорічні порушення авторських прав в Інтернеті виражаються у сумі близько 10 млрд. доларів. Відокремлюють такі види Інтернет-піратства як відеопіратство, аудіопіратство, літературне піратство, піратство програмного забезпечення, піратство комп'ютерних ігор.

Ще в 2011 році Україна потрапила в так звану доповідь «Special 301 Report», яка визначає список країн із значним рівнем інтернет-піратства і недостатнім захистом прав інтелектуальної власності. Але і зараз, по закінченні семи років США не можуть виключити Україну зі списку країн з високим рівнем інтернет-піратства. Для того, щоб Україну повністю виключили з цієї доповіді, потрібно легалізувати програмне забезпечення в державних органах влади, де 37% продовжує бути піратським.

Порушення авторських і суміжних прав в Інтернеті набувають все більшого розмаху, пірати стають все більш витонченими, вони винаходять все нові і нові форми. Тому на думку багатьох науковців та практиків необхідним стає вдосконалення діючого законодавства, внесення змін до Цивільного і Кримінального кодексів, які б сприяли оперативному розшуку і покаранню правопорушників. Інтернет-піратство завдає великої шкоди не тільки суб'єктам авторського права і суміжних прав, але й економіці нашої країни й значній кількості інших країн. Разом з тим слід констатувати, що тільки превентивними заходами вирішити проблему піратства неможливо. Необхідна продумана система заходів з профілактики цього виду правопорушень, де важливу роль відіграє підвищення рівня правосвідомості громадян, особливо молоді.